BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS
39187
kat. komp.
Mag. St. Dr.
P

Test. 2936

SŁONCE IASNE,

Wielkiemi Cnotámi, Chwalebnemi Zasługámi, Sławnemi Cudámi.

W Błogosławionym Słudze Bożym.

IANIE KANTYM.

Theologu y Professorze Zacney Akádemiey Krákowskiey, y zá żywotá, y po śmierći świecące.

A przy Anniwersarzu Kommißyey od S. Stolice Apostolskiey, o pewności Cudow, y Swiatobliwośći iego náznáczoney.

KAZANIEM.

We Czwartek/ po trzećiey Niedźieli Quádrágezymy Świetey/ w Roku 1668. dniá 8. Márcá/ z Kátow ná widok ludzki.

PRZEZ

Oycá IACKA IASKROWICZA, Zakonu Swiętego FRANCISZKA, Bráćiey Mnieyszey de Obſerwancya, Káznodźieię Generálnego, Pęnitencyarzá Kátedrálnego Krákowskiego, ná ten czás Kustoszá, y Gwárdyaná Stradomskiego.

Wyprowádzone.

Ná Instáncyą Jch MM. PP. Kánonizácyey pomienionego Błogosławionego IANA KANTEGO *Promotorow, do druku podáne.*

Z Dozwoleniem Stárßych.

W KRAKOWIE, V SCHEDLOW, J.K.M. Typográph.

39184
I

BŁOGOSŁAWIONEMV,
SŁVDZE BOZEMV

IANOWI KANTEMV,

Sławney Akádemiey Krákowskiey, Swiętey Theologiey Doktorowi y Profeſſorowi Známienitemu, świątobliwym żyćiem y cudámi wſławionemu, Pátronowi ſwoiemu.

IEſcze do tych czas oná ſpolna przyiaźń, y miłość wzáiemna, ktoraś Błogoſławiony IANIE KANTY *z Rowiennikiem á miłym kompanem ſwoim, Błogoſławionym Sługą Bożym* SYMONEM de Lipnica, *Zakonu Swiętego* FRANCISZKA, *Bráćiey Mnieyſych* de

obſeruancya *prowádźił, y w Sukceſſorách tegoż Bło-*
ogſławionego Symona, *ták przećiwko Tobie Pátro-*
nie Swięty, iáko y przećiwko Przezacney Akádemiey
Krákowſkiey nie vſtáie, áni ſię odmienia, áni gáśnie,
owſem rzeźwo żyie, krzewi ſię, kwitnie; Oto iuż
po dwu ſet lat doſtátecznym ſię to árgumentem poká-
zuie, gdy ná wychwalenie y zálecenie świątobliwego
żyćia twego, cokolwiek ieden naymnieyſzy tego Zakonu
Brát mogł zupełnym ſercá ſwego powiedźieć áffektem,
Tobie Pátronie Swięty ofiáruie, oddáie, conſekruie.
Przyimiyże proſzę Oycze Swięty y Pátronie, ná znák
tey ſtárodawney przyiáźni y powolności, tę pracą do-
ſyć lichą łáſkáwie, zá ktorą do ćiebie ſupplikuię po-
kornie; De manu mea ô Beate Confeſſor, ſuſcipe paruum munus; non eſt aurum, non argentum, non lapis Regum donarijs opportunus, ſed inculta verborum libatio; ſenſu prodita groſsiore, parua ſatis oblatio, ſed magna deuotionis affectio. *To*
też wiem dobrze, że Swięći Páńſcy, libenter accipiunt ea dona, quæ danti vtiliora ſunt, quàm accipienti.

Tuus Humillimus Cliens,
Fr. Hyacinthvs Minorita.

Cùm

Cùm autem Sol occidisset omnes qui habebant infirmos ducebant illos, ad eum. *Luc: 4.*

NAstąpił deputowáney/ od Swietey Stolice Apostolskiey/ o Cudách y świątobliwości Bogosławionego sługi Bożego/ JANA KANTEGO, sławney Akádemiey Krákowskiey w Theologiey Doktorá y Professorá Kommissyey/ szczęśliwy y wesoły Anniwersarz/ álbo Rocznicá/ Nabożny Audytorze; przy ktorey ázá niesłuszńie wielbić bede Naywyższego Páná/ śpiewáiąc one Psálmisty Swietego słowá. Benedices Coronæ Anni benignitatis tuæ, & campi tui replebuntur vbertate. *Psal: 64.* Psal: 64
Dobroć twoiá/ łáskáwość twoiá Wszechmocny Pánie spráwiłá to/ żeś ten Rok przeszły pobłogosłáwił/ y polá obfitą buinośćią nápełnił. A to iákim sposobem? Tákim.

Jáko bowiem Słońce máteryálne Actiuitate swą buyne y hoyne ná ziemi spráwuiąc pożytki/ czyni poniekąd Rok błogosłáwiony; Ták Słońce ono przedwieczne Chrystus JEZVS łáski swoicy/ wszechmocnośći swoiey operácyámi/ rozliczne/ w Błogosłáwionym Słudze swoim JANIE KANTYM produkuiąc owoce/ y ozdobne kwiáty/ wielkich cnot/ cudow/ zasług y doskonáłośći/ przed oczy ludzkie wystáwuiąc pożytki; Rok ten szczęśliwy/ błogosłáwiony vczynił/ Korona go zacna/ wspániała z cnot/ y cudow pomienionego Sługi Bożego/ iáko z wonnych kwiátow vwitą przyozdobił: Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, & campi tui replebuntur. *Łáski Bożej co zá operáeye y effektys*

m: 20. vbertate. Videte iam mowi Gilbertus Opát/ quomodo
n Cant. benedixit coronæ anni benignitatis ſuæ, quomodo campi eius repleti ſunt, vbertate? videte coronam & videte copiam.

Szczesliwa buynosć polá twoiego Przezacna Akádemia Krákowſka/ ktora tákes hoyne y roſkoßne w Profeſſorze twoim owoce/ y pożytki wydálá: ßczesliwa y vćießna Kośćiołá Swietego wioſná/ ktora nam ták rożliznych wzorow/ kolorow/ cnot/ cudow/ kwiáty wdźięczne w tym Błogoſławionym JANIE KANTYM przynioſłá/ ozdobna z nich korone wykßztałtowáłá: videte coronam, & videte copiam. Weſel ſie/ weſel ſie Korono Polſka/ Ráduyſie/ wyſtákuy ſławna Akádemia Krákowſka; Bo oto zá influencyámi Słońcá przedwiecznego: Flores apparuerunt in terra noſtra; o ktorych ſłuchay S. Niceńſkiego Grzegorzá: Vides pratum florens virtutibus? vides Temperantiam, hoc eſt, ſplendidum & ſummèolens lilium, vides pudorem roſæ fragrantiá ſcatentem; vides Humilitatis violam, Chriſti bonum odorem; Cur ergo ex his non texis coronam? Hoc eſt tempus, inquo his collectis oportet huiuſmodi coronis ornari. Maß/ maß kochána Mátko z czego ozdobna/ bogáta/ wſpániáłá wwić korone. Zywot bowiem tego Synátwego/ Błogoſławionego JANA KANTEGO, ieſt iedno pratum florens virtutibus, ſá tu Lilie czyſtośći/ ſá Roże wſtydliwośći/ ſá Fiialki pokory/ ſá Cypryſy mortyfikácyey/ ſá Márcyſſy Chryſtuſowey miłośći/ ſá Hyácynthy Niebieſkiey Bogomyślnośći/ ſá y inſze cnoty doſkonáłośći ná wywiedźioney Kommiſyey wielu Zacnych godnych ludźi vtwierdzone świádectwy/ z ktorych ßeroki Proces/ iáko iedná Koroná ieſt vformowány. Záczym hoć eſt tempus, in quo his collectis oportet ſeruum DEI CANTIVM, huiuſmodi Coronis ornari. Czás iuż/ czás áby ten Błogoſławiony Sługá Boży JAN KANTY cnot ſwoich/ zaſług ſwoich Korona przez Kánonizácya był koronowány/ w Regeſtr Swietych Bożych policzony; doczego żeby tym pretßę náße przyſtąpiły chęći/ wzbudźiły ſie áffekty/ ná teráźnieyßym Kazániu Motiuum

dźieczna ośćiołá S. wioſná.

Hom: 5. in Cant:

W onne kwiáty cnot B. IANA KANTEGO.

tiuum weźmiemy/ gdy śie temu ſłudze Bożemu/ iáko Słońcu z Katow powſtáiacemu/ wſchodzącemu/ cnot świętych iáſnośćia/ promieńi ſwoich dobroczynnośćia/ woczách náſzych świecącemu przypátrzymy. Zá pomocą Bożą/ zá vprzeymą taſk wáſzych Audeyncya. Cùm autem Sol occidiſſet, omnes qui habebant infirmos, ducebant illos, ad eum.

Zgodnie to wſzyſcy Prawowierni wyznawamy Kátolicy (lubo co inſzego náder głupie rozumieią/ bluźnią Aryáni/ Kálwini/ Heretycy/ y Obrázoboycy) że wielkiey záwſze we wſzytkich potrzebách/ yrzypadkách/ frąſunkách/ w ktorych ſie do Swiętych Bożych vćiekamy/ doznawámy/ pomocy. Z tądći S. Cyrillus Alexándriyſki mowi/ vehementer ſanctis opus eſt, ſeruant enim vrbes, regiones clade imminente liberant, iram DEI quantùmuis feruentem placant, & in omni neceſſitate opem impetrant. Bárdzo powiáda Swięći Páńſcy ſą nam potrzebni/ pożyteczni/ oni bowiem przyczyną ſwoią Miaſt bronią/ Prowincye/ Kráiny od vpadku záchowuią/ gniew Boſki choć naybárźiey zápalony błagáią/ y we wſzytkich potrzebách/ pomoc Boſką vprąſzáią. *Wſtawánie SS. Páńſkich pożytczne.*

Z teyći podobno przyczyny Piſmo Boże Swietych Páńſkich podobnymi do ſłońcá czyni. Ták Mędrzec Jerozolimſki. Homo ſanctus in ſapientia manet ſicut ſol *Eccl: 27.* y ná drugim mieyſcu. Opera illorum ſicut ſol in conſpectu DEI *Eccl: 17.* Toż im przyznawa y Apoſtoł Swiety Lucetis ſicut luminaria in mundo, ad *Philip: 2.* Co ták tłumáczy Inſulat Medyoláńſki Ambrozy Swiety. Tam clari apparent vitâ, conuerſatione, moribus, quemadmodum ſol & luna inter ſtellas ſplendore ſublimes ſunt. Ale y ſam Pan Chryſtus/ tákże do ſłoneczney ich rowna świátłośći. Tunc iuſti fulgebunt ſicut ſol in Regno Patris eorum *Matt: 13.* A to nie tylko propter meritorum & ſanctitatis excellentiam, iáko vważa Hugo Kárdynał/ ále też według Kártuzyáná propter beneficiorum exuberantiam. Jáko bowiem wiele Słońce máteryálne ſwoich ná źiemie ſpuſzcza promieni: ták wielerozmáitỹ dárow/ dobrodźieyſtw/ zá przyczyną Swietych Bożych otrzymuiemy/ bierzemy. *SS. y słońcá Análogia.* Eccl: 27. Eccl: 17.

Jáko

Jáko wiele dobrego/ Słońce spráwuie swymi Influencyami/ Operácyámi; Tákże wiele iednáia nam Swieći Pánscy swoimi prozbámi. Jáko Słońce codzienne iest gotowe/ prędkie/ obrotne do náßey vßługi? Ták Swieći Pánscy raczymi/ skłonnymi/ ochotnymi do náßey pomocy/ przyczyny. Co vważywßy Doktor Anyelski 1. 2. Quæst: 83. Art: 11. ad 4tum ták mowi/ Conducit nobis vt habeamus aliquos Sanctos nobis deuinctos, vt occurentibus laboribus, & necessitatibus, illorum possimus orationibus adiuuari, vel liberari, vel desiderata á DEO beneficia consequi.

Doct: Angel: 1. quæst: a. 11. 4tum.

Dawni Filozofowie twierdzili to/ że słońce ma oczy/ ma vßy. Plin: lib: 2. de Nat: Hist: c. 6. náture Słońcá opisuiąc mowi: Omnia intuetur, omnia etiam exaudiens: y Homerus ták świádczy. Sol qui omnia cernis, omnia audis. y Seneca Tragicus in Medea. Spectat hoc nostri fator sol generis. Ale y w Pismie S. znáyduie to/ że Słońce ma oczy. Bo Náthán Prorok do Dawida Krolá przyßedßy/ y pewne mu niektore wymawiáiąc grzechy/ powiedział że beda wystáwione przed słoneczne oczy. In oculis solis huius 2. Reg: 12. Że tedy Słońce to Máteryálne ma oczy/ ktoremi ná ziemie pátrzy/ y vßy ktoremi wßytko słyßy Coż zá dźiw że ná iey potrzebę záwße śie z swoimi sukkursámi kwápi/ zadney ná iey wygodę/ vßługę/ okázyey nieopuści.

Słońce máteryálne według Filozofow y pisáży y słyßy.

2. Reg. 12.

O Swietych Pánskich co rzeczemy? czy też máią oczy? máią vßy? Jesli teß widzą z Nieba náße potrzeby/ frásunki/ vtrapienia/ kłopoty? czy teß słyßą náße głosy/ prozby/ wzdychánia/ modlitwy? Kálwin/ Luter iáko wilk/ ábo osieł/ rozdźiewiwßy páßczękę/ powiedźiałby że náder bystre oczy/ zbytnie dobre vßy/ gdyby z Nieba widzieli/ y słyßeli co śie dzieie ná ziemi/ iákoby to oczy/ przez śie sáme widźiały/ y vßy słyßały/ á nie Dußá ktora to spráwuie/ żeby y oczy widźieć/ y vßy słyßeć mogły: Dußy záś dotych operácíy y naydálßa dystáncya odległość/ nie przeßkodźi; substantia separata vt est anima statim potest esse præsens, cùm voluerit, nec potest prohiberi locis, aut locorum distantiâ, quin etiam res longè dissitas facile perspiciat? Wywodźi

SS. Pánscy wßytko mogą widzieć y słyßeć.

naß

náß vczony Scribonius w swoiey Teologiey *lib: 3. disp:* 8. *quæst:* 8. Jákoß sámá to zdrowego rozumu reflexya pokázuie. Jeśli bowiem temu Máteryálnemu/ bez rozumnemu Słońcu śmieli Filozofowie przypisować to/ że y widzi/ y słyßy co sie dźieie na ziemi. Daleko słußniey przyznáć to Swietym Pánskim/ktorzy sa Słońcá mistyczne/ że oni skáźitelnego ciáłá impedymentá złożywßy/ chwały wieczney zázywáiac/ á ná sámego Bogá pátrzac/ wßytko wnim iáko w zwierćiedle nayczyßßym widzac/ wiedzac/ słyßac poznawáiac/ lepiey też rzetelniey/ doskonáley/ niżeli słońce máteryálne/ źiemskie rzeczy wßytkie náße potrzeby/ kłopoty/ frásunki widza/ náße głosy/ prozby/ suppliki/ y w naydálßey dystáncyey słyßeć moga. Non clauditur locis, mowi Ambrozy Swiety quod diffunditur meritis: inuocasti vbiq; Martyrem, vbiq; te exaudit, qui honoratur in Martyre; y dla tegoß ná tym záwße sa/ tego sobie życza/ żeby sie nam zá każda okázya przysłużyli/ dogodźili/ wßytko czego prágniemy ziednáli/ uprosili/ wewßytkich nam dobroczynnościách/ iáko słońce świecili. De Ad rat: De nomin disp: 8. q

Miedzy inßemi niechodzac dáleko/ mamy tákiego Błogosławionego sługę Bożego JANA KANTEGO, ktorego á doczego słußniey/ łádniey nam przyrownáć/ iáko do Słońcá Máteryálnego? nietylko bowiem świątobliwe życie iego/ ále y sámo wrodzenie cále było podobne do niego. Wiemy dobrze otym/ że ten sługá Boży wrodźił sie w Miasteczku/ták názwánym Katy/ że iego położenie iáko wkáćie otoczyły gory. Słońce Máteryálne kędy sie rodźi? z kąd wychodźi? z podźiemie/ z Katow/ kędy sie znowu wraca? dokąd iákoby ná odpoczynek bieży/ pod źiemie w Katy. Oritur Sol & occidit, & ad locum suum reuertitur. *Eccl:* 1. A poniewaß Słońce wschod swoy y zachod/ w Katách ma iákoby własny/ przyrodzony; Toć Błogosławiony JAN KANTY w Katách zrodzony/ y teraz w tym Kościelnym Káćie odpoczywáiacy słußnie iest odemnie Słońcem názwány/ y tytułowány. B. IAN KANTY *byt Słońcē dla czego.*

O ßczesliwe Katy? o sławne známienite Katy/ z ktorych tak iaßne weßło/ wyniknęło Słońce/ ná Horyzont Polski/

ne po-
ńsowá-
te Katy
ktorych
ze Słońce
weßło.

ski/ ná Hemiſpheryum Akádemiey Krákowſkiey. Tákći to/ ták mądrość Boſka/ wßechmocność Boſka/ z Katow podłe wzgárdzone pokorne wyrywa; á ná wyſokie Máieſtaty ſadza/ wielkiemi dárámi/ wyſokiemi láſkámi/ iáko ſłońce oświeca/ y nád wßelkie zacności ápparencye świátowe wiecey ſobie poważa. Infirma mundi elegit DEVS, vt confundat fortia & ignobilia, & contemptibilia elegit DEVS, & ea quæ non ſunt, vt ea quæ ſunt deſtrueret, vt non glorietur omnis caro in conſpectu eius 1. *ad Corinth: 1.*

Z Katá P.
Bog wyſoko
ſadza.

A z kadże Dawid wſtapił ná Páńſtwo Izráélſkie? tylko z katá/ w ktorym zgołá go byli iuż zápomnieli/ álé go ſámá przypomniátá cnotá; Adhuc reliquus paruulus eſt, & pascit oues. 1. *Reg: 16.* A ſam oſobie mowi Et ſuſtulit eum de gregibus ouium, de poſt fætantes accepit eum. *Pſalmo 77.* Eſter Swieta ná Máieſtat Krolewſki

Pſal.: 77.

wżięta/ z kadże? z katá. Eſtera (mowi Oliuerius) quæ inſtar lucernæ ſub modio, & vmbra domus Mardochæi condebatur, poſtquam in ſolem quaſi admirabili metamorphoſi commutata fuit, quaſi ſuper candelabrum poſita in Throno Regali aulæ Perſicæ refulſit. Niechroń ſie nie żaden katá/ niewſtydź ſie żaden katá; niech będźie miła vlubiona wßytkim pokorá/ bo ná nie Bog pátrzy z wyſokiá/ áby ia z wielka ſławá/ reuerencya wymoſł/ wyſtáwił/ iáko ſłońce pod niebioſá. Quis ſicut Dominus DEVS noſter, qui in altis habitat, & humilia reſpicit in Cælo & in terra, mowi Swiety Pſalmiſtá *Pſal: 112.* Ták z Bogoſłáwionym

Pſal: 112.

ſługa ſwoim IANEM KANTYM Wßechmocność Boſka ſobie poſtapiłá/ ktora educit nubes ab extremis terræ *Pſal. 134.* W Katách ſie vrodźił/ z Katow go wyprowádźiłá/ w Katách pokory Swiatey vfundowáłá/ álé go tym ſámym Słońcu ktore z Katow wychodźi/ y w Katy záchodźi rownym podobnym vczynilá/ y ßłußnie onim godźi ßie rzecz one ſłowá: Lux & ſol ortus eſt, & humiles, exaltati ſunt, & deuorauerunt inclitos. *Eſter. 11.*

Eſter 11.

Jeſt tedy Błogoſławiony Sługá Boży IAN KANTY

Słońce

Słońcem/ względem vrodzenia/ iest też y względem świa-
tobliwego życia. Sprawiedliwego Człowieká Mędrzec
Jerozolimski ták záleca. Homo Sanctus in sapientia ma-
net, sicut Sol. A to iáko? z iákiey miáry człowiek Swiety
ſtoi w mądrości/ w pobożności iáko Słońce? A kiedyż
Słońce ſtoi? kiedy odpoczywa? kiedy w swoiey vſtawa
podrozy? nigdy: y owßem ták chyżo bieży/ ták predko le-
ći/ że iedney godżiny cáły Milion ſto Czterdzieści tysię-
cy mil przebieży/ y gdyby kiedy (excepto miraculo) ná mo-
ment ſtánęło/ wßytkoby vpadáć ruinować ſie musiáło. Dum
Sol (náucza Plato in Theæteto) mundum ſuo curſu ambit,
omnia ſalua ſunt, & conſeruantur, ſi vero ſtet, & quieſcat,
tanquam vinctus, res omnes interirent. Jákoż tedy
Człowiek ſprawiedliwy; trwa ſtoi w świątobliwości/ iáko
Słońce? Homo ſanctus manet in ſapientia ſicut ſol, po-
nieważ Słońce nigdy nieſtoi/ ále záwße ták predko bieży?

Słońce
gdy nie ſt
ále zaw
predko bie

Corn: à
lap: in c.
Baruch:
Proph:

Wiedzieć mamy że Słońce w swoim biegu ma rożne
przeßkody/ záſtępuią mu ná drodze rożne płánety; ſtánie
przed oczy to Lew ſrogi/ to Byk rogáty/ to Niedźwiadek
iádowity/ to Rák opáczny/ podka go Pánná z wſtążkámi/
z ſáworkámi/ Wagá z ßálkámi/ Strzelec z ſtrzałámi: Wo-
dnik ze dzbánámi/ z flaßámi/ z puchárámi/ y tám rożne
przed oczy nárażáią ſie mu oſoby ktoreby go rády w biegu
hámowały/ powściągnęły/ zátrzymały; á przynamniey zdro-
gi troche iáko zwiedły/ zprowádźiły. Słońce iednák wiele-
kim ſtátkiem/ wſpániałym vtwierdzone ánimußem/ áni ná
to ſpoyrzy/ áni ſie záźiwi/ áni ſie zlękńie/ áni zábáwi/
áni zdrogi vſtąpi/ ále iáko ſie z początku záwźiało/ zápędźi
ło do terminu ſwego náwylot/ proſto iáko ſtrzałá leći.
Homo Sanctus in ſapientia manet ſicut Sol.

Słońce wbie
gu ſwoim
co ma zá
przeßkody:

Wieleć ieſt tákich wiele/ ktorych zdrogi záczętey/ z drogi
pobożności/ z drogi zbáwiennęy ledá okáźiyká zráźi/ ſtráći/
odſtráßy. Tego Lew oſtrości pokuty świętey/ Tego Byk
rogáty márnych reſpektow/ y ledáiákiey prywaty/ Tego Nie-
dźwiadek konwerſácyey przewrotney. Tego Rák odmien-
ności opáczney nieſtáteczney. Tego Pánná obłudney roſ-

Grzeßni
Xiężęcy
podobni.

koßy świátowey: Tego waga zyskow mámmony niesprawiedliwości; Tego Wodnik obzárstwá/ piiánstwá/ niepowściągliwości. Tácy nie słońcem/ ále z Miesiącem iednákiey zostáią własności. Bo stultus vt luna mutatur. Oiáko ći stráßne czásu swego beda wydawáć lámenty. Ergo errauimus à via veritatis, & iustitiæ. Lumen non luxit
Sap: 5. nobis, & sol intelligentiæ non est ortus nobis. *Sap: 5.* A toiáko Ludźie nieważni śmieią twierdźić/ że im Słońce rozumne nieweßło/ świátło sprawiedliwości nie roswieciło: ponieważ Jan Swiety powieda/ że było świátło/ ktore oświeca wßelkiego człowieká ná ten świát przychodzącego. Erat lux vera, quæ illuminat omnē hominē venientem in hunc mundū *Ioan: 1.* Raczey to winno że sámi dobrowolnie
Ioan: 1. tey świátłości przyimować niechćieli/ słońcu sprawiedliwości w pobożności w státeczności sie niekonformowali/ raczey sie zá świátowemi ćiemnościámi/ márnościámi vdawali; Non est defectus iste ex parte Solis (mowi Doktor Seráfićki Bonauentura S.) sed ex parte ipsorum in tenebris iacentium. Ták ludźie świátowi/ nieważni o Bogá y zbáwienie swoie niedbáiący: Człowiek zás pobożny/ spráwiedliwy/ Swiety/ nie ták áte raz rozumnym okiem oney
Ludźie spráwiedliwi Słońcu podobni. świátłości przedwieczney doyrzawßy/ raz sie Bogá swego rozmiłowawßy/ wdrodze záczętey/ wdrodze pobożności/ świątobliwości/ manet sicut sol; záwße winiey stateczńie trwa/ mężnie stoi/ y nigdy iey dla żadnych przeßkod/ okázyi/ postráchow/ prywat/ respektow nieopuści/ nieustapi/ y mocno sie iey trzymaiąc/ iáko naypredzey może pędźi do oney pożądáney świátłości/ do kresu wieczney ßczęśliwości. Licet Leo vel peccatum insidietur ei, non auertit eum á contemplatione veritatis æternæ mowi Hugo Kárdynał.

Tákim Słońcem był ten B. Sługá Boży Ian
B. Ian Kanty *bieg pobożności ná kßtałt Słońcá odprawował.* Kanty, ktory od młodości swoiey ná drodze pobożności stánawßy/ nigdy żniey nieustapił/ niezbtądźił/ y żadnym sie przeßkodom/ zdradom/ chytrościom świátowym/ żadnym pokusom ßátánskim/ żadnym honorom/ roßkoßom doczesnym zrázić niedopuścił: ná wßytko sercem sie Apostolskim oparł/

stáwił/

ſtáwił/ y mowił. Quis nos ſeparabit à Charitate Chriſti tribulatio, an anguſtia, an fames, an nuditas, an periculum, an perſecutio, an gladius? *ad Rom:* 8. iákoby pokázuiąc żadną rzecz ná świećie z drogi mnie pobożnośći/od miłośći Chryſtuſowey nieodwiedźie/przy ktorey chce ták mocno/ ſtáteczne trwać/ ſtać/ iáko ſłońce. Homo Sanctꝰ in ſapientia manet ſicut ſol, y ſłuſznie. Et quid prodeſt Chriſtum ſequi, ſi non contingat conſequi mowi Bernat S. Owo zgoła ten ſługá Boży. Lucis opera według Rábáná per ſolem iuſtitiæ illuminata profert, nec in eis aliquid obſcurum remanet, ſed imbre cæleſtis gratiæ irrigatus germina virtutum in carne viuens fructificat. Ad Ror

A o dobroczynnośći záś tego Słońcá náßego Myſtyczne-go Błogoſławionego JANA KANTEGO co rzeczemy/ czy teß on widźi náßie vtrapienia/ dolegliwośći/ oppreſſye/ kłopoty? czy teß ſłyſzy náße głoßy/ prożby/ wzdychánia/ lámenty? Ktoß otym wątpi? y owßem dla tego że byſtrze widźi/ dobrze ſłyſzy/ ták śie zá námi gorąco/ zárliwie záſtáwia/ modli/ iáko niegdy Abráhám zá Pentápolczykámi *Gen:* 18. iáko Moyżeß za Bálwochwálcámi *Exod:* 32. Jáko Sámuel zá Izráelczykámi *1. Reg:* 7. Jáko Jeremiaß zá ſwymi Jerozolimczykámi/ y onim ſłuſznie rzecz możemy. Hic eſt fratrum amator, & populi Iſráél, hic eſt qui multùm orat pro populo, & vniuerſa Sancta Ciuitate Ieremias Propheta DEI 2. *Mach:* 15. á iáko ieden o Słońcu powiedźiał/ że tám naiáśnicy świeći/ kędy dobrze czyni/ przynoſi pożytki/ Non lucet ſol, vbi micat, ſed vbi iuuat. Ták ten Błogoſławiony Sługá Boży JAN KANTI iáko Słońce świeći w chwale wieczney/ ale niemniey y tu Oyczyznie ſwoiey/ kędy rozmáite przyczyna ſwoią vprażą łáſki/ dodáie pomocy/ protekcyey. Gen: 18. Exod: 32. 1. Reg: 7. 2. Mach: 15

A chcemy co wiecey ſłyßeć o wielkiey tego Słoncá dobroczynnośći/ ktora nam rozmáićie oświadcza. Milczeć ia otym będę/ niechay zá mie naprzod mowi otym Przezacna Akádemia Krákowſka/ pobożna tego ſyná świątobliwego Mátkę/ powiedz nam iákoć wiele przez lat 55. tu prácu- *Prate B. IANA KANTEGO y modlitwy.*

łac hoynych pożytkow vczynił: iáko śie wiele wysokiemi cnotámi wsławił: pismámi/naukámi obiáśnił: iáko wiele przykładow świątobliwych/ pobożności wizerunkow zostáwił: Powiedz y ty Krákowie iákoć śie wiele rázy ten Sługá Boży dobroczynnośćia przysłużył: kiedy wielkie zapáły/ pożary ogniowe/ modlitwa swoia gáśił/ kiedy chore leczył/ vtrápione ćieszył/ przyodziewał nagie zá wszytkich śie obywátelow twoich co dźiennie vstáwicznie modlił. Wyznay y ty sámá Korono Polska coś też zápomocy/ zá poćiechy po tym Pátronie swoim doznáłá: Bogże to wie/ Niewszytkiego wiádomość nászá dośiąc mogłá/ niewszytko nam taiemna rádá Boska obiáwiłá. Záczym niewszytkiego wiemy/ ále on wie/ ktory ią ták wiele razy ná przyczyne dla modlitwy Sługi swego od zguby/ od spadku záchował/ ták wiele rázy łáskę/ miłosierdźie pokazał: ále y toć wielka że śie sława rozmáitych cudow y zá żywotá y po śmierći chwalebnie ádornował. A ponieważ potym Słudze Bożym á Pátronie nászym tákiey dobroczynności/ iáko od Słońcá pochodzącey doznawamy/ ták iáśne wielkiey iego przećiwko sobie miłośći promienie y dokumenta widźiemy/ toć też do od wdźięczenia wielce my obligowáni zostáiemy.

Zudźie w przygodách nabożni.

Vważałem iednák z pilnośćia co Łukáś S. wdźięczeyszey notował Euángeliey/ że kiedy Słońce záśło/ w ten czás wszytkie chore do Chrystusá Páná niesli/ prowádźili: Cùm autem Sol occidisset, omnes qui habebant infirmos, ducebant illos, ad eum. Ánácoś to nocy/ mroku czekáli: czemuś to nie zá dniá poki Słońce świećiło/ poki widźieć było/ ále kiedy iuż záchodźiło/ kiedy śie mroczyło chorych do Chrystusá Páná prowádźili/ zdrowia/ lekárstwá śukali: A tákći y my rádźi czyniemy/ kiedyby nam záwśe Słońce świećiło/ we wszytkim śie szczesliwie powodźiło/ według pomyślenia dárzyło/ iákim śie nieszczęśćiem przypadkiem niezámroczyło/ Słońce fortunne niezápádło/ podobnobyśmy nigdy o Pánu Bogu/ o Swietych Pátronách nászych niewspomnieli/ do nich śie nieućiekáli/ rátunku nieprosili/ ále kiedy Słońce záydźie/ mrok ná śta-

pi/ rożne

pi/ rożne ściśna otocza ćiemności/ turbácye/ przypadki/ frá-
sunki/ kłopoty/ to dopiero narzekáć/ płákáć/ vorá czynić
w Niebo pogladáiąc wołáć/ Fráncißku S. Antoni S. Já-
ckv S. Káney S. Symonie S. Cum Sol occidisset
omnes qui habebant infirmos ducebant illos ad eum.
Plerosq? hominum (mowi Theodoretus in Gloſſa) pro-
ſperi ſucceſſus faciunt eorum quide ſe bene meruerunt
obliuiſci, neceſſitatibus verò quibus premuntur in me-
moriam reuocari.

Nie tak nie/ Swietych Bożych Przyczyncow náßych
czćić/ venerować mamy/ ktorym nie tylko w potrzebach w
przypadkách/ álc káżdego czásu wßelka wdzięczność/ vczći-
wość oddáwáć powinniſmy/ oſobliwie iednák tym/ ktorych
ciáłá/ Relikwiie obecne mamy/ ná nie pátrzymy. Cuncti
Martyres & Sancti deuotiſsimè percolendi ſunt, ſed ſpe-
cialiter hi venerandi, quorum Reliquias poſsidemus
mowi Máxymus S. A Złoto vſty Doktor nápomina/ wzbu-
dza. Sæpe eos inuiſamus, tumulos honoremus? Że
my tedy ná tym mieyſcu Swietym Błogoſławionego Slu-
gi Bożego Jana Kantego Ciało Relikwie odpoczy-
iące mamy/ chowamy znich ſie ćießymy y Páná Bogá wy-
chwalamy/ ſłuſna rzecz abyśmy ie iako znaywiękßym na-
bożeńſtwem/ vprzeymośćia affektem czćili ßanowáli.

Oktáuianus Augußtus Rzymſki Ceſarz doczytawßy
ſie o wielkiey Wielkiego Alexandrá ludzkośći/ ßczodrobli-
wośći iachał do grobu iego/ áby ć álo iego náwiedźił/ kto-
ry otworzywßy/ trunne oglądawßy ofiáry czynił/ podárun-
ki oddawał/ rwiáckámi potrząsał/ iáko mogł rewerencyą
wyiadzał. Slußnieyßa nierownie nam Katolikom tego
záżyć wizerunku. Oddawnych czáſow przez przyczyny Błog.
ſławionego Jana Kantego Boſtie dobrodźeyſtwá
bierzemy/ rożne łáſki otrzymuiemy/ pomocy protekcyey do-
znawamy. Wiec teß znabożeńſtwem Grob iego náwie-
dzaymy honor wyrządzaymy/ Kwiáty áffektu vprzeymego
rzucaymy/ vorá podárunki oddawaymy: tym bowiem ſpo-
ſobem wiecßę przez iego mędliwy łaſki ſobie v Páná Bo-
gá zie-

Serm: de nat: SS. Octauij Aduentoris & Solutoris.

Hom: de SS Innentino & Maximo.

Páná Bogá n. SS. czcimy.

gá źiednamy: Quia adorando Sanctos. Deum quoq; adoraſſe cenſemur: mowi náß ſławny Liranus/ ná one
Gen: 47. ſłowá. Adorauit faſtigium virgæ eius. *Gen: 47.*

Grzeßni ludźie błoto.

Gniewał ſię niegdy Bog zágniewány ná grzeßne ludźie/ że ich iáko błoto z Ulice wymiećie/ vt lutum plateárum delebo eos: *Pſal: 17.* Przyrownywa grzeßnych ludźi do błotá/ dla tego: bo iáko błoto ieſt ták wzgardzone/ podłe/ że niegodno/ tylko áby nogámi ludźkiemi/ bydlecemi
Pſal: 17. to podeptane/ álbo do káłuże wrzucone/ ták y grzeſny Człowiek w oczách Boſkich ieſt ſproſny/ obmierzły/ y niegodzien tylko żeby był nogámi ſprawiedliwośći Boſkiey zdeptány/ vkopány/ wprzepáść/ wkáłuże piekielna wrzucony; czego doznawáią ći o ktorych Job ſprawiedliwy. Ducunt in bonis dies ſuos, & in puncto ad inferna deſcendunt:
Iob: 21. *Iob: 21.* Pytam ia waß iáko teß naypredzey błoto ná vlicy zgínie/ zmißczeie: przyznácie że ták/ kiedy ná nie Słońce raz y drugi ſwoie obroći promienie/ raz y trzeći ſwoim ćiepłem ogrzeie/. Actiuitate ſuâ humor wilgotnośći z niego wyćiągnie/ to prętko ono błoto ták wyſchnie/ ſpieczeſię/ że ná vlicy pięknie iák vmiot będźie.

O Moy Boże iáko wielekroć dla zbrodni/ y grzechow náßych/ do tego przychodźimy/ że ſię iáko/ błoto iedno ſproſnymi w oczách Boſkich ſtaiemy; iáko często ná to zá ſługuiemy/ żebyſmy ſprawiedliwośćia iego byli zdeptáni/ przytłoczeni; widłámi álbo łopáta gniewu iego ná zátrácenie wieczne wrzuceni; Coß vczynimy: iáko Páná Bogá vbłagamy: iáko ſię gniewu iego vchronimy: Czeſto widźiemy/ że kiedy chce bić Pan ſługę/ Oćiec ſyna/ Corkę mátká/ to iáko może vćieka do tatá/ wkáćie pomocy ßuka/ w káćie obrony ſię iákiey ſpodźiewá; Tak niegdy y Adam boiąc ſię karánia Boſkiego do ochrony ßukał ſo-
Gen: 3. bie tatá. Timui eò quod nudus eſſem, & abſcondi me
Przed gniewem Bożym trzeba do Kątá. *Gen: 3.* Wiec y my do tego ſię Błogoſławionego JANA KANTEGO vćiekaymy/ wtym káćie/ zá iego ſię modlitwą/ Przyczyne zaſtáwiaymy/ on nam będźie do obrony pomocnym kątem/ on dźielnym do wyſuſzenia błotá grzechow

chow naßych Słońcem/ spráwi on to swoimi prośbámi/ zasługami/ że łaská Boża humory/ wilgotności grzechow naßych osußy/ y z plugástwa wßelkich nieprawości oczyści.

Symboliſtá ieden odmalowawßy Słońce/ napisał Lemmá. Obuiantia soluit grube álbowiem chmury/ ćiężmne obłoki/ ſtraßne z siebie wydawaiące grzmoty/ błyſkáwice/ pioruny/ ktore mu ná ziemie iásnych zábráni ia ſpußczać promieni/ Słońce moca swoiey rozbiia rospędza ośtelności/ Obuiantia soluit: Grzechy naſe coż są inſego/ tylko grube chmury/ ćiemne bárzo obłoki/ dla ktorych Słońce Przedwieczne swoiey ná naß nie może ſpußczać iásności/ dobroći/ a wydaie gromy/ błyſkawice/ pioruny swey sprawiedliwości/ dopußcza karania/ choroby/ powietrza/ nieurodzaie/ powodźi/ rożne turbácye/ y rożmaite plagi. A ktoß dla Bogá te chmury/ te obłoki/ rospędźi? Kto gromy/ pioruny karánia Boſkiego vſpokoi/ y w choyny defcz miłosierdźia ieß obroći; może nam wßytko sprawić to Słońce z swoiey pobożności Błogoſławiony JAN KANTY, gdy do niego z Nabożeńſtwem ſię vćieczemy/ przyczyny iego wzywać będźiemy/ doſyć pożytecznie obłoki grzechow naßych rospędźi/ gdy nam zá nie/ żal prawdźiwy/ ſkrucha ſerdeczna/ y choyne łzy vprosi. Obuiantia soluit.

Iáko Słońce chmury ták SS. Bozi niewBoſki roſpędzáia.

O Słońcu Przedwiecznym powiedźiał Máláchiaß Prorok/ że Zbawienie na piorach iego/ Orietur vobis Sol Iuſtitiæ, & ſanitas in pennis eius. *Malach. 4.* Inſi z Hebráyſkiego czytáia/ Sanitas in radijs eius. Znayduię to o niektorych Swiętych Páńſkich/ że miáſto żerdźi/ álbo drągow vżywali promieni Słonecznych/ y ná nich ſukníe swoie pokładali/ płaßcze swoie wießali; Ták czytamy w Hiſtoryey Żywotá Swiętego Goary; Ták czynił Swięty Florentius Arcybiſkup Argentyneńſki: Ták S. Amábilis Káplan. Przypátruiąc ſię Hugo Kárdynał onemu płaßczowi/ ktory Eliaß Prorok iádąc do Nieba/ ſpuścił vczniowi swemu Elizeuſowi/ powiáda że mu ſymbolizował/ repreſentował wßytkie kłopoty/ prześlado-

Surius 4. Julij. Idem 4. Nouem. Idem 6. Nouem.

wánia/ ſtráſunki/ ktorymi nákſztalt płaſzczá miał bydź oto-
czony/ przykryty. Pallium Eliæ, tribulationes, labores, &
anguſtias deſignabat.

Poyźrzyſmy tych mizernych czáſow po Oyczyźnie ná-
ſzey/ gdźie chcemy: obrocmy oczy ná wſzytkie ſtrony
przypátrzmy ſię/ vważmy/ ieſli nie wgrubym płaſzczu
ſrogiego vtrapienia/ ciężkich turbácyi/ y Oyczyznę náſzą/
y my wſzyſcy chodźiemy. Już to iuż kilkánaśćie lat/ iáko
ten płaſzcz z wielką ángáryą/ moleſtyą ná ſobie noſimy
dźwigamy/ iako rozmáite zamieſzánia/ tumulty/ niezgody
woyny/ nieprzyiacielſkie náiázdy cierpimy/ domowych
turbácyi/ diſſenſyi/ diffidencyi/ niechęci wzáiemnych/ z wiel
ką ſwoią ſzkodą/ ruiną/ doznawamy/ oppreſſye/ Exákcye/
prywatne/ publiczne ponoſimy. Zgołá wſzytkiego vtrapie
nia płaſzczem przyodźiani otoczeni zoſtániemy: y P. Bog
wie poki ieſzcze w tym płaſzczu żałoſnym opłákány chodźić
będźiemy? Ákto go nam vſzył? kto vrobił/ nie wſzyſcy podo-
bno wiemy/ czy náſze grzechy/ náſze złości/ czy też czyie lek-
komyślne ſochy/ boć przed tym Polacy płaſzczykow zamor-
ſkich zwſtaſzkami niezażywali/ záiedno to pośmiewiſko/
ſzyderſtwo poczytáli: w Deliách/ Ferezyách/ w ſátách ſtá-
tecznych/ przyſtoynych/ poważnych chodźili/ teraz im pła-
ſzczyki záſmákowały/ płaſzczykow ſię chwyćili; á toſ tych
płaſzczykow przewoźnych wſzyſcy przypłácamy/ łzámi ie
oblewamy/ á oraz też y przeklinamy/ złorzeczemy/ bo zá má
ły płaſzczyk/ zá kuſy/ zá waſki/ długi/ ſzeroki/ ciężki płaſzcz
rozmáitych turbácyi/ kłopotow/ hálaſow/ ná kártách ná
ſzych dźwigáć/ nośić muſimy. Coż znim czynić będźie-
my? kędy go podźieiemy? Sanitas in radijs eius.

Do ćiebie/ do ćiebie Błogoſławiony Sługo Boży
JÁNIE KANTY, Pátronie náſz wołamy/ Tobie modły
ſuppliki náſze podáiemy. Jeſtes Słońcem pobożności:
Záczym na promieniách zaſług twoich/ przyczyn twoich/
iáko ná drogách/ ná żerdźiách/ ten płaſzcz wieſamy/ kłá-
dźiemy/ porzucamy. Przyimiy go/ przyimiy Pátronie náſz/
Ziemku náſz/ Konſiatrze náſ/ Doktorze náſz/ Przyczyńco
náſz/

náß/ boć my ſię iuß doſyć w tym płaßczu náchodźili/ iuże-ſmy ſię go nádźwigáli/ bokow pod nim náderwáli. Záczym do Ciebie ták/ iáko niegdy Grzegorz Swiſty Náćeńſki/ ná Theodorá Męczennika wołamy. Intercede & deprecare pro Patria tua apud Communem Regem & Dominum: timemus afflictiones, expectamus pericula non longè abſunt ſceleſti Scythæ bellum aduerſùm nos parturientes, prout miles pugna pro nobis, vt Sanctus vtere libertate loquendi. Prośimy ćię iáko Bázylego Swiſtego/ Grzegorz Swiſty Názyáńſki: Te Baſili. ná ia mowię Te CANTI ſupplex oro, vt pro mundo ſtes, donaq; offeras, excitare quæſo, tuiſque ſermonibus, & ſacrificijs tempeſtatem ſeda. A my ná záwoźiſzenie twoiey zá náß przyczyny/ zá otrzymáne łáſki/ oświádczone dobroczynnośći wßyſcy ſpolnie/ ie dni nákładem/ ſubſtáncya drudzy ſtárániem/ praca/ inſi áffektem/ modlitwa ſtárać ſię będźiemy/ że byś był od Naywyżßeg Wikáryieg Chryſtuſowego Stolicę Piotrá Swiſtego záſiádáiącego Káńonizácya iáko nayprędzey vczczony; między Kátalog Swiſtych Bozych policzony; y iáko Słońce ná pośiech wßytkiemu świátu z tego Kátá Grobowego ná Oltarz wyſtáwiony. Czego życząc Votá náſe vprzeymieć ofiáruiemy/ ſercem/ y vſty w Niebo wołamy/ żądamy. Fiat, Fiat, Amen Amen.

In Orat. Theod. Mart.

In Epitaf. Baſilij.

BIBLIOTH: UNIV:
JAGELLONICA

Biblioteka Jagiellońska
stdr0009009